

یادداشت مترجم

در سراسر جهان دانشجویان دوره کارشناسی ارشد و دکتری و پژوهشگرانی که بخواهند در زمینه کوچ‌نشینی تحقیق کنند ناگزیر باید به مجموعه مقالاتی که پروفسور گزاویه دو پلانول در بین سالهای 1961-1977 تحت عنوان «کوچ‌نشینان و شبانان»، در مجله جغرافیایی شرق *Revue Géographique de l'Est* نوشته است، مراجعه کنند. بواقع این مقالات خلاصه و ترکیبی است از مهمترین کتابها و مقالاتی که درباره کوچ‌نشینی و زندگی شبانی در اروپا و آمریکا و بین سالهای 1800-1977 نگاشته شده است.

مجموعه مقالات گزاویه دو پلانول و ترجمه تمام یا بخشی از آنها به زبانهای گوناگون از جمله انگلیسی و نیز گسترش نظریه‌ها و فرضیه‌های مطرح شده در این مقالات، باعث شد که تحقیق درباره زندگی کوچ‌نشینی- شبانی رونق دوباره یابد.

این مقالات گزاویه دو پلانول نظریات دانشمندان رشته‌های گوناگون از قبیل جامعه‌شناسان، مردم‌شناسان، قوم‌شناسان، هنرشناسان، جغرافیدانان، اقتصاددانان، باستان‌شناسان، روان‌شناسان و بوم‌شناسان را در بر می‌گیرد؛ لذا مورد اقبال پژوهشگران در همه زمینه‌های علوم انسانی و بوم‌شناختی است.

در سال 1376 سازمان سمت، نوشتن کتابی در زمینه کوچ‌نشینی در سطح کارشناسی ارشد و دکتری را به نگارنده سفارش داد. نگارنده با وجود آنکه بارها به مجموعه مقالات گزاویه دو پلانول مراجعه کرده بود، مجبور شد آنها را برای چندمین بار از ابتدا تا انتها بخواند و از مطالب آنها فیش‌برداری کند. در مجموع، لازم بود این مجموعه مقالات، که گرانبهارترین اثر در این شاخه علمی است، ترجمه شود و در دسترس دانشجویان و پژوهشگران قرار گیرد. ترجمه اثر را با دوست عزیز، زنده‌یاد ابوالحسن سروقدمقدم، شروع کردم. متأسفانه پس از ترجمه یک مقاله از پانزده مقاله، آقای ابوالحسن سروقدمقدم به طور ناگهانی دار فانی را وداع گفت روحش شاد. فوت آن مرحوم کار ترجمه را به تأخیر انداخت. سرانجام کار پایان یافت و مجموعه افزون بر هفتصد و پنجاه صفحه شد. اما چون به نظر رسید که چاپ تمام مجموعه در قالب مقالات به عنوان کتاب درسی و کمک درسی برای دانشجویان ما چندان لزومی ندارد، مقالات تلخیص گردید و نظم نوینی به آنها داده شد. توجه شود مقالات بین سالهای 1961-1971 نگاشته شده است، در تدوین مقالات نیز از منابعی استفاده شده که برخی از آنها متعلق به قرن هجده میلادی و یا حتی قبل از آن است لذا خوانندگان محترم به جنبه تاریخی بودن کتاب توجه داشته باشند.

در کار تلخیص، آقای مهندس مجید لباف خانیکی زحمت زیادی متقبل شدند که از ایشان بسیار متشکرم. از مسئولان سازمان سمت نیز که در انتشار این اثر نقش ارزنده‌ای ایفا کرده‌اند تشکر می‌کنم. امید است مورد استفاده اهل علم قرار گیرد.

دکتر محمدحسین پاپلی‌یزدی